

Kazaliste.hr koristi kolačiće za pružanje boljeg korisničkog iskustva. Postavke kolačića mogu se kontrolirati i konfigurirati u vašem web pregledniku. Nastavkom pregleda web stranice Kazaliste.hr slažete se s korištenjem kolačića. Za nastavak pregleda i korištenja web stranice kliknite na 'Slažem se'. Više informacija

Slažem se

KEREMPUHOV NOVI HIT: DUHOVITA KRITIKA OBITELJSKIH I DRUŠTVENIH ODNOSA

Satiričko kazalište Kerempuh: Matthieu Delaporte, Alexandre de la Patellière, *Sve zbog jednog imena (Le Prénom)*, red. Saša Broz

Nova premijera u Satiričkome kazalištu *Kerempuh*, *Sve zbog jednog imena*, propit(k)uje obiteljske, prijateljske i muško-ženske odnose na večeri na kojoj se okuplja pet ljudi povezanih različitim silnicama. U komediji nastaloj 2010., koja je u Francuskoj i po cijeloj Europi bila veliki kazališni hit i koju su autori Matthieu Delaporte, scenarist, redatelj i dramatičar i Alexandre de la Patellière, scenarist, redatelj i producent nakon dvije godine adaptirali za film koji je pogledalo više od 3 milijuna ljudi, muž i žena, ženin brat i njegova žena i prijatelj iz djetinjstva na večeri se suočavaju sa svojim prošlostima, sadašnjostima i budućnostima. Prevoditeljica je ovoga, prvi put izvođena teksta u Hrvatskoj, Vanda Mikšić, a autorica je adaptacije i dramaturginja *Kerempuhove* predstave s francuskim štihom Dora Delbianco,

Naoko je u središtu ime (*Le Prénom*), odnosno ideja davanja imena nerođenome djetetu, oko kojega nastaje nesporazum i svađa, jer, *nomen est omen*, ime je znak, pa će se možda djetetova sudbina ili bitno svojstvo poklopiti sa značenjem njegova imena. Naime, navodno bi dogovoreno ime preuzeto od književnoga lika Adolphe, slično imenu Adolf, za sinovu sudbinu moglo biti presudno i pogubno. U jezičnome je znaku zanimljivo promotriti supostojanje značenja i izraza i njihovu arbitrarnost, kao i koliko

nas imena zaista određuju i koliko se značenja krije iza i/ili ispod imena. Uvjetna zabrana davanja imena i u tekstu i u predstavi vrlo je zanimljivo problematizirana, kao i razmišljanje o tome kako i koliko netko svojim istim ili sličnim imenom kao što je ono nekoga zločinca može zbog svoje osobnosti, kvalitete i izvrsnosti prepokriti i/ili zamijeniti neodgovarajuće i nemoralno značenje, kao i koliko i kako riječi treba *odstvariti* (kako bi to rekao A. B. Šimić) i dati im novo značenje. Jedna lingvistička bravurozna kaotičnost iznjedri i otvori sve probleme u predstavi koje muče sudionike razgovora u rasponu od tridesetak godina.

Redateljski je tekst vrlo dobro i duhovito postavljen, iako početak u kojemu jedan glumac narator objašnjava i predstavlja publici druge uloge nije najbolje realizirano rješenje, sve do trenutka kad Borko Perić duhovito predstavlja sam sebe kao šarmantnoga, bogatoga i uspješnoga muškarca i ulazi u novu ulogu, što je i redateljski i glumački vrlo kvalitetno riješeno. Redateljica Saša Broz dobro je riješila i dinamiku na sceni, preciznu promjenu i zamjenu mjesta sjedenja, donošenja hrane, služenja pića, a scenografija Sare Haas u prvome planu dosta dobro funkcionira, iako je dvosjed/trosjed (dobro izabrane plave boje) opće mjesto obiteljskih priča, uz (ne)potrebnu sliku protagonista u pozadini kao sretne obitelji. Lijeva je fotelja dobro postavljena kao mjesto istraživanja, ispitivanja i profilne glume, crveni hladnjak postaje na kraju mjesto odlaska majke i žene (istim putem ne kreće i njezin muž kad ide za njom), rotirajući zid uz kućnu biblioteku dobar je izlaz iz hodnika, na ormariću su razna pića i čaše (dobro odigrana improvizacija glumaca kad se čaša slučajno razbila i njezino skrivanje u ormarić), zanimljiva je i skulptura s desne strane (autorica kiparskih radova: Manuela Pauk), ali neki se dijelovi namještaja ne uklapaju potpuno u kontekst, koliko je god scena osmišljena donekle u avangardnome duhu, tako da

scenografija nije potpuno funkcionalna, a zamišljena je kuhinja nepotrebno daleka i scenski neosmišljena.

Vidljivo je redateljsko i glumačko samoprožimanje i nadopunjavanje, ideja usporenoga kretanja (suradnica za scenski pokret: Nastasja Štefanić Kralj) prije udarca šakom vrlo je dobro i duhovito realizirana, a i svjetlosni efekti, kao i izbor glazbe sugeriranju promjene perspektive i vremena (izbor glazbe: Saša Broz, glazbeni suradnik: Marin Rabadan, oblikovatelj svjetla: Aleksandar Čavlek). Kostimi Mije Popovske bi u bojama trebali biti usklađeniji, osim što se donekle podudaraju boje kostima brata i sestre, što se ne može reći za boje kostima mlađih supružnika, a glazbenik je pomalo stereotipno prikazan sa šalom i frakom, ali i s majicom s porukom kao pomakom u nekonvencionalnost. Iako je to naizgled samo detalj kostima, bolje izabrane cipele brata i sestre dodatno bi pomogle glumcima u kreiranju uloga i u estetskome dojmu.

Ova britka francuska komedija odvija se jedne večeri, u realnom vremenu, na druženju obitelji i prijatelja. Sve započinje idilično, a onda se fasade ruše nevjerojatnom brzinom i izlaze na površinu svi oni skriveni slojevi, međusobna zamjeranja i istine koje su predugo prešućivane. Originalnog naslova "Prenom", komedija je to o frustriranom današnjem građanskom sloju te je s velikim uspjehom odigrana u više od 45 zemalja diljem svijeta, zahvaljujući iskričavom dijalogu te detaljno oslikanim, vjerodostojnim i neodoljivim likovima s kojima se lako možemo poistovjetiti. Centralne teme su suparništvo između braće i sestara, zatim bračna ogorčenost, položaj žene unutar obitelji, nejednaka podjela odgovornosti i brige o zajedničkoj djeci, kao i snažnoj netrpeljivosti koja se razvija kao prirodna posljedica svih navedenih nejednakosti.

Predstavu igra intimnija ekipa sastavljena od pet vrlo dobrih glumaca, kvalitetan je i autorski tim, tako da se sve potrebno za kvalitetnu predstavu našlo na jednome mjestu. U novoj je *Kerempuhovoj* premijeri Borko Perić ponovno izvrstan u ulozi Victora Larcheta, agenta za nekretnine i budućega oca. Bogat, uspješan poslovni čovjek Victor je sebičan, licemjerman i tašt, s neobičnim izrazom lica kad god laže, povlašten u obitelji od djetinjstva, omiljeno dijete kojemu je uvijek sve bilo oprošteno. Kao glumac potpuno suprotnoga senzibiliteta, uložio je dodao svoj prepoznatljiv šarm, osmijeh kojim osvaja, opuštenost i vedrinu, neposrednost i duhovitost, izvrsno vodeći dijalog sa sestrinim mužem kojemu pokušava dokazati svoju teoriju o imenima. Pogotovo je maestralan u scenama u kojima šuti i sluša, potpuno ozbiljno i zamišljeno, profilom okrenut publici, spoznajući kako nije uvijek majstor parade, *veliki meštar sviju hulja* i da se životna pravila vrlo brzo mogu (iz)okrenuti.

Njegova sestra Élisabeth Garaud-Larchet, Babu, srednjoškolska profesorica književnosti na periferiji izvrсна je Anita Matić Delić koju smo u kratko vrijeme gledali u tri kvalitetne i zahtjevne uloge u različitim produkcijama. Na početku predstave pokazuje se užurbanim pokretima njezino stalno pospremanje stana i uređivanje, okrenutost mužu i njegovu izgledu, a za vrijeme je predstave stalno na putu prema kuhinji i donošenju hrane za goste, uz latentnu brigu za djecu koja spavaju. Pogotovo je dobro odigrala svu svoju frustriranost, dugogodišnju ogorčenost prema trima muškarcima koji je okružuju, suprugu, licemjeru koji s njom ne dijeli teret roditeljstva i zbog kojega je žrtvovala svoju sveučilišnu karijeru, bratu koji je oduvijek imao bolju poziciju u obitelji i sve mu se dopuštalo i prijatelju iz djetinjstva kojemu je povjeravala sve svoje tajne, a on svoju najvažniju tajnu nije podijelio s njom.

Pierre Garaud, Élisabethin muž i Victorov šogor je Damir Poljičak, precizan i dobar, iako ponekad kao glumac ulazi u maniru, sveučilišni profesor, liberalni ljevičar, škrti snob koji se rijetko uključuje u obiteljska događanja, gradeći sveučilišnu karijeru. Na početku predstave vrlo duhovito glumi odijevanje, ima dvije različite čarape koje žena korigira, šareno donje rublje, košulju mu također žena bira, baletanski ulazi u nogavice hlača, duhovito je i stavljanje profesorskih naočala, a cijela igra može značiti postupno ulaženje glumca u ulogu ili je sveučilišni profesor zapravo infantilni čovječuljak koji bez žene ne može ništa, pa čak ni naći ključ od podruma koji se traži za vrijeme cijele predstave. U dijelu predstave čudi se iskreno ili glumljeno odvijanju razgovora i spoznajama do kojih se dolazi, intelektualizirano, woodyallenovski, u žutim samtanim hlačama.

Claude Gratignol, Élisabethin prijatelj iz djetinjstva je Domagoj Ivanković, trombonist orkestra Radio Francea, koji je u nekome trenutku, saznaje se, bio otputovao u Kanadu, sad mu nude posao u Marseilleu, poslije saznajemo kako pokušava pobjeći od ljubavi. Izložen je kritikama i ismijavanju zbog svoje navodne homoseksualnosti, ženstvenih navika, tako da dobiva neprimjeren nadimak, ali otkriva, na opće iznenađenje, da se već neko vrijeme viđa sa ženom i odbija otkriti više informacija o tome. Mladi glumac koji je prvo igrao u vrlo uspješnim produkcijama Teatra EXIT i Matka Raguža, koji ga je lansirao kao mladu zvijezdu u usponu, ali i u drugim uspješnim produkcijama, kao što ona Teatra &TD, nova je akvizicija *Kerempuha* i sigurno će se lijepo profilirati u ovome kazalištu, ali malo bi trebao izići iz svoje komforne zone povezane uz karakteristike fizisa i gestikulacije, pa bi bio još bolji. U tome je donekle uspio u drugome dijelu predstave, u promjeni raspoloženje i ponašanja, umirio je gestu i prešao u staloženiju glumu, ravnopravno, uz malo treme, ali hrabro, parirajući *Kerempuhovim* prvacima.

Anna Caravati, Victorova partnerica je Mirela Videk Hranjec, dobra i pouzdana, ali kako u tekstu kasni na večeru zbog poslovnoga sastanka, premalo je na sceni za pokazivanje svih mogućih glumačkih bravura. Njezin dolazak još više rasplamsava svađu, saznaje se da je i ona frustrirana zato što Victor nije pokušao naučiti više o njezinoj modnoj karijeri unatoč njezinim uspjesima, ne zanimaju ga njezini poslovni partneri i poslovno okruženje. Ona je isto tako posredno uključena u Claudeovu aferu, ali je to tajila drugima, što sve dodatno šokira i podiže napetost. Razočarana je Victorovim djetinjastim i sebičnim ponašanjem, iako je trudna, što vrlo dobro glumi, čak nagovješćuje razvod ako ne promijeni svoje ponašanje. Svi sudionici ove komedije o problematičnim svakodnevicama imaju neke tajne koje drugi pokušavaju dešifrirati, a u kontaktima i

svađi, napetim situacijama pokazuju svoja prava, neočekivana lica. Unatoč svemu, četiri mjeseca kasnije svi se nalaze zagrljeni u bolnici, na sredini proscenija, kako bi vidjeli Annino i Victorovo dijete, koje je ipak kći, pa komedija dobiva novu dimenziju, jer bez prethodne spoznaje da se radi o sinu ne bi bilo ni svađe ni sukoba ni tuče ni intimnih priznanja. Kći će se zvati Françoise, kao Élisabethina i Victorova majka.

Publika je predstavu ispratila dugim i snažnim aplauzom, tako da se čini kako *Kerempuh* ima hit-predstavu koja samo u prosincu igra nekoliko puta. Ova satirična komedija, psihodrama o licemjernome građanskome sloju razotkriva i ismijava sve mane društva i pojedinaca, međusobnu netrpeljivost, poziciju žene, odnos prema djeci u zatvorenome i izoliranome prostoru ograničenome kućnim zidovima unutar kojih se mimetički saznaju djelići grubih pojedinačnih i obiteljskih istina zavijenih igrivo i zaigrano u komedijske situacije. Savjet: svakako pogledati.

© Vesna M. Muhoberac, KAZALIŠTE.hr, 15. prosinca 2024.